

Presentació	2
Organismes governamentals	3
Catalunya	3
Espanya	6
França	9
Regne Unit	10
Països Baixos	12
Finlàndia	13
Organismes internacionals	15
Associacions del món local	21
Think tanks i fundacions	26
Recomanem	32

Direcció d'Estudis i Prospectiva

Centre per a la Innovació Local (CIL)

Rbla. Catalunya, 126 7è. pis
08008 Barcelona
<http://www.diba.cat/web/innovacio>

Ens interessa la teva opinió:
cil.elbinocle@diba.cat

Presentació

En aquest BINOCLE presentem diverses novetats interessants per als governs locals catalans que tenen una clara dimensió econòmica: les estratègies i les polítiques per a la reactivació i el creixement ocupen un espai central a l'agenda dels poders públics, tal com demostren els informes sobre la inversió estrangera a l'àrea de Barcelona o l'impuls a la innovació empresarial, l'Informe sobre el Pacte Fiscal del CAREC o el Reial decret llei de l'Estat sobre la liberalització del comerç.

El «Recomanem», en canvi, resumeix els eixos clau de l'Informe sobre l'Avantprojecte de Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local examinat pel Consell de Ministres el 13 de juliol i, de manera complementària, esbossa les línies mestres de la reforma local presentada pel Govern italià que, en el context d'un sistema de govern local relativament semblant al nostre, opta per camins reformistes diferents. Finalment, també recull diversos documents de la Fundación Democracia y Gobierno Local i de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials, que aporten reflexions interessants sobre les perspectives de present i de futur dels governs locals a Catalunya i Espanya.

Organismes governamentals

Catalunya

[Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement \(CAREC\)](#)

Informe sobre el Pacte Fiscal

L'informe recull l'opinió del CAREC sobre els objectius i continguts del Pacte Fiscal que proposa el Govern de la Generalitat: cal descentralitzar els ingressos en consonància amb la descentralització de la despesa produïda des de la constitució de les comunitats autònomes.

El CAREC dona suport a un model de Pacte Fiscal bilateral entre els governs de la Generalitat i de l'Estat, fet que significaria una menor dependència, una major capacitat financera i una reducció substancial del dèficit fiscal amb el sector públic central. I considera que un model inspirat en el concert econòmic és el millor per assolir els objectius del Pacte Fiscal.

Així, quatre motius en justifiquen ara l'oportunitat: augmenta la responsabilitat fiscal del Govern de la Generalitat, incrementa l'eficiència i la seguretat jurídica de la funció pública tributària, és un instrument de reactivació econòmica i permet obtenir els recursos adequats per finançar la despesa.

Els seus pilars bàsics són: la recaptació i gestió de tots els tributs que es generen a Catalunya mitjançant una agència tributària pròpia, la capacitat normativa plena sobre aquests tributs, la capacitat financera en funció de les competències assumides i un mecanisme de negociació i revisió bilateral per renovar o modificar el contingut del Pacte.

[Informe del CAREC sobre el pacte fiscal](#)

[Generalitat de Catalunya](#)

Pla de l'energia i el canvi climàtic 2012-2020

El Pla planteja un canvi de model energètic que porti Catalunya cap a una economia i a una societat de baixa intensitat energètica i baixes emissions de carboni i amb un baix consum d'hidrocarburs fòssils, en la línia dels països pioners d'àmbit internacional.

A partir del disseny de sis escenaris exploratoris, el Pla opta per l'escenari anticipatiu, en el marc dels objectius establerts per la UE per al 2020: reduir l'energia un 20,2%, augmentar al 20,1% les renovables i reduir un 25,3% les emissions de CO2.

Els principals àmbits d'actuació són: la implantació d'un sector empresarial en l'àmbit energètic, la sostenibilitat energètica en els edificis, la implantació del vehicle elèctric, el foment de l'energia eòlica, el desenvolupament de la biomassa forestal i agrícola, l'impuls de les infraestructures energètiques, i el suport a l'acció voluntària de les organitzacions, on destaquem el suport als ens locals adherits al Pacte d'Alcaldes (180 municipis).

El compliment del Pla implicarà la creació de 70.000 llocs de treball i inversions induïdes per valor de 24.600 milions d'euros.

[Pla de l'Energia i Canvi Climàtic 2012-2020](#)

[Generalitat de Catalunya](#)

Programa d'internacionalització de les empreses

Serveis personalitzats per emprendre projectes d'internacionalització, eines de diplomàcia econòmica per facilitar la internacionalització de les empreses i captació d'inversions a Catalunya són els tres objectius fonamentals del Programa.

El Programa s'emmarca en el Pla d'actuacions industrials i empresarials de la Generalitat de Catalunya per al període 2012-2014. S'adreça a sectors com ara la logística i els transports, la construcció, l'enginyeria i l'arquitectura, la consultoria ambiental i l'economia verda o smart cities, i compta amb la cooperació dels principals agents socials i econòmics de Catalunya: associacions, gremis, cambres, empreses públiques del Departament de Territori i Sostenibilitat (DTES), ports d'interès general i aeroports, els departaments d'Empresa i Ocupació i de Territori i Sostenibilitat -ACC1Ó- i col·legis professionals.

Els plans específics per a les empreses catalanes dels sectors de territori i sostenibilitat són: jornades de sensibilització a la internacionalització per a empreses amb poca o nulla experiència en exportació, fulls de ruta personalitzats per iniciar o consolidar l'exportació en mercats concrets, suport i assessorament personalitzat a través dels 34 centres de promoció del negoci arreu de 70 països, organització de missions específiques per ajudar a situar les empreses catalanes del sector en la licitació internacional i suport a la participació en contractacions públiques internacionals i ajuts internacionals.

Les empreses públiques del DTES tenen tres línies principals d'actuació per guanyar mercats internacionals: establiment d'aliances amb agències governamentals per incorporar posteriorment iniciatives privades catalanes, participació publicoprivada per guanyar mercats oberts exteriors i acompanyament a l'exterior per visibilitzar les empreses catalanes i els seus productes.

[Programa d'internacionalització per a les empreses dels àmbits de territori i sostenibilitat](#)

[Cercle Tecnològic de Catalunya -CTecno](#)

Baròmetre del sector TIC a Catalunya

Es tracta de la quarta edició del Baròmetre del sector TIC a Catalunya, que avalua l'estat i l'evolució d'un sector amb un volum de facturació que fregava els 12.000 milions d'euros el 2010, xifra que representa més del 20% a Espanya.

És un sector innovador, amb uns recursos humans molt qualificats i amb unes empreses amb un domini tecnològic elevat, però excessivament fragmentat i poc internacionalitzat.

Així, les claus per créixer en el futur passen per la internacionalització, creant aliances; apostant per la R+D+I, tendint cap a models col·laboratius; millorant l'accés al finançament, i optant per àmbits d'especialització, ja sigui pel

bon posicionament de Catalunya, com ara *mobile cities* o *smart cities*, ja sigui per la seva significació en l'economia del territori: el turisme.

Amb tot, l'escala del mercat actual de negoci, l'estructura del teixit empresarial de petita i mitjana empresa i la manca de finançament privat frenen aquest sector. En canvi, destaca el bon nivell de desenvolupament tecnològic.

L'estudi conclou amb unes recomanacions, de les quals destaquem les referides a les administracions públiques: cal donar suport al desenvolupament de finançament privat, promoure les exempcions o bonificacions fiscals per a la creació de noves empreses o inversió en R+D+I, optar per l'ús del programari lliure o fomentar els clústers especialitzats

[Baròmetre del sector tecnològic a Catalunya 2012. Resum de l'informe](#)

[Generalitat de Catalunya](#)

Pla digital (idigital)

La seva fita és situar Catalunya entre les deu euroregions capdavanteres en TIC el 2020 i convertir-la en un referent d'innovació digital europeu que generi creixement econòmic, competitivitat empresarial, ocupació de qualitat i transformació de l'Administració.

Aquesta estratègia digital de l'Executiu, en la línia d'Europa, especifica els estàndards que ha d'assolir per al 2020: incrementar un 11,2% el nombre de llars amb accés a Internet, invertir un 60% en R+D+I, incrementar un 75% el nombre d'ocupats en el sector i incrementar un 140,8% el nombre de patents TIC.

A més, fa seus els objectius següents de l'Agenda Digital Europea: 100% de cobertura de banda ampla bàsica, que ja dona per assolida; 75% de les llars amb subscripcions de banda ampla ultraràpida; 60% de la població que compra en línia; 40% de pimes que utilitzen el comerç electrònic, i 85% de la població que usi regularment Internet.

Les seves línies d'actuació són: millorar la competitivitat empresarial amb les TIC, potenciar el sector tecnològic català, dinamitzar l'ocupació gràcies a les TIC, impulsar projectes tractors de l'Administració, fomentar la integració digital de la ciutadania i potenciar accions de proximitat i referència.

Actualment, el Pla compta amb disset projectes tractors distribuïts en quatre àmbits -clúster TIC, empresa, ciutadania i administració- que engloben més de cent projectes.

[Pla idigital. Pol d'innovació digital de Catalunya](#)

Espanya

Gobierno de España

Programa nacional de reformes, 2012

Aquest Programa estableix un seguit de reformes estructurals per assolir els objectius de consolidació fiscal, modernització i racionalització de les administracions, millora de l'eficiència en la prestació de serveis públics essencials i mesures per fomentar el creixement, la competitivitat i la creació d'ocupació.

Juntament amb l'actualització del Programa d'estabilitat d'Espanya 2012-2015, recull l'estratègia de política econòmica del Govern per als propers anys.

Les mesures de consolidació fiscal van més enllà dels ajustaments fiscals, perquè s'incorporen reformes estructurals a l'Administració pública. Per corregir els desequilibris dels comptes públics, el Programa estableix la millora de la governança econòmica per mitjà de la disciplina i de la transparència pressupostària; mesures d'ajustament fiscal, amb mesures d'austeritat pressupostària a l'Administració general de l'Estat, amb modificacions impositives i amb el Pla de prevenció i lluita contra el frau, i plans d'ajustament de les comunitats autònomes i dels ens locals.

La modernització de les administracions i dels serveis públics té per objectiu eliminar duplicitats i augmentar-ne l'eficiència. Destaquem la mesura de racionalització del nombre d'ajuntaments. Així, el 2012 es delimitaran les competències de l'Administració local, s'eliminaran duplicitats i es garantirà la sostenibilitat del seu finançament. També hi haurà reformes en la sanitat, l'educació, la justícia, la seguretat social i les televisions autonòmiques.

Les mesures per fomentar el creixement, la competitivitat i la creació d'ocupació volen reduir les febleses estructurals de l'economia espanyola amb la reforma del mercat de treball i del sistema financer, el foment de la competència i de la R+D+I, l'optimització de l'ús i de les inversions en les infraestructures i la correcció dels desequilibris del sector energètic.

Programa Nacional de Reformas de España, 2012

Gobierno de España

Pla de lluita contra l'ocupació irregular i el frau a la Seguretat Social 2012-2013

Fer aflorar l'economia submergida; combatre els supòsits d'aplicació indeguda d'incentius promoguts per les polítiques d'ocupació; i identificar les situacions fraudulentament d'accés a prestacions del sistema de la seguretat social són els objectius d'aquest Pla.

El Pla desplega un seguit d'actuacions, entre les que destaquen alguns relacionats amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social: la reforma de la seva organització i funcionament; la dotació de majors recursos humans; el reforç dels instruments de coordinació i col·laboració amb altres organismes competents en matèria de polítiques laborals, socials i d'ocupació.

I també: la modificació del Codi Penal per delimitar nous supòsits de frau, com ara les empreses fictícies i els tallers clandestins; i el desenvolupament de noves campanyes d'inspecció en sectors d'activitat on s'identifiquen possibles bosses de frau.

El Pla inclou mesures normatives que s'articularen per mitjà de l'Avantprojecte de Llei integral de lluita contra l'ocupació irregular i el frau a la Seguretat Social i un Avantprojecte de Llei orgànica de modificació del Codi Penal.

Plan de lucha contra el empleo irregular y el fraude en Seguridad Social

Gobierno de España

Reial decret llei de mesures urgents de liberalització del comerç

La norma modifica el règim de control administratiu que passa de ser a priori a ser a posteriori i basat en una declaració responsable, eliminant barreres administratives a fi de facilitar l'activitat del petit comerç i d'alguns serveis i de generar ocupació. Tot això sense que impliqui una reducció dels ingressos municipals.

Davant el fet que Espanya és el segon país d'Europa que requereix més tràmits per crear una empresa, aquest decret vol facilitar l'obertura de comerços en eliminar les traves administratives a l'inici i al llarg de l'exercici de l'activitat comercial.

Així, s'eliminen les llicències d'obertura del comerç minorista i de determinats serveis, en locals menors de 300 metres quadrats, a tot el territori espanyol. Tampoc no s'han de sol·licitar permisos per modificar les seves instal·lacions ni per fer obres que no requereixen d'un projecte.

Per evitar una disminució dels ingressos dels ajuntaments, s'adapta la normativa impositiva i les taxes al nou model de manera el declarant haurà de disposar d'un justificant del pagament del tribut corresponent, quan sigui prescriptiu.

Tant l'Estat com les comunitats autònomes podran ampliar el catàleg d'activitats i la superfície dels establiments.

Real Decreto-ley 19/2012, de 25 de mayo, de Medidas Urgentes de Liberalización del Comercio y de Determinados Servicios

Gobierno de Castilla y León

Avantprojecte de llei de regeneració urbana

L'objectiu prioritari és la conservació i el manteniment dels centres històrics de les ciutats mitjançant la recuperació i la rehabilitació dels habitatges, els entorns urbans i els barris que millorin la qualitat de vida de les persones i dinamitzin l'activitat econòmica i comunitària.

La llei defineix el marc administratiu per a la regeneració urbana i els instruments de planejament necessaris. També estableix criteris per tal de promoure la sostenibilitat i mesures de coordinació administrativa i de simplificació normativa.

Es distingeix bàsicament entre dos tipus d'actuacions de regeneració urbana: les integrades i les aïllades. Les integrades es desenvoluparan sobre sectors de sòl urbà no consolidat, però amb un règim de sòl més favorable que les actuacions ordinàries i amb preferència per rebre finançament com a àrees de renovació urbana.

Les actuacions de regeneració aïllada abordaran la rehabilitació d'edificis o la millora puntual de la qualitat urbana en sòl urbà consolidat i poden ser declarades com a àrees de rehabilitació integral.

La política de regeneració urbana haurà de promoure la sostenibilitat, amb un model de creixement compacte dels nuclis de població, la millora de l'accessibilitat dels edificis, el foment de la mobilitat sostenible i de l'eficiència energètica.

Per últim, la llei preveu la subrogació de les competències municipals d'elaboració i aprovació del planejament urbanístic quan l'ajuntament incompleixi alguns dels terminis establerts per la mateixa llei, ja sigui d'ofici o a instància d'aquells que se sentin afectats per la inactivitat administrativa.

Ley de regeneración urbana de Castilla y León. Anteproyecto 5/05/2012

Gobierno de Euskadi

Projecte de llei de mobilitat sostenible

Defineix el marc general de planificació de les polítiques de mobilitat del conjunt d'administracions públiques i agents implicats. Els ajuntaments de més de 20.000 habitants hauran d'elaborar plans urbans de mobilitat sostenible.

Parteix d'un concepte de la mobilitat econòmica i social sostenible molt ampli que ha de garantir uns sistemes de transport accessibles per a totes les persones independentment de la seva discapacitat, lloc de residència o situació econòmica.

El Pla de mobilitat del País Basc serà l'instrument general que integri la resta de plans sectorials o territorials, amb un termini de deu anys, revisable bianualment. Haurà de detallar els objectius i les mesures, així com els instruments de monitorització i avaluació de la seva implementació.

Els municipis podran elaborar els seus plans urbans individualment o de manera conjunta amb els municipis del seu entorn. Els principals centres educatius, sanitaris i de treball també estaran obligats a elaborar plans de centre per gestionar correctament la seva mobilitat induïda.

Així mateix, els promotors d'importants projectes immobiliaris i productius hauran d'incorporar un estudi d'impacte i un projecte per reduir-lo i finançar els nous serveis de transports que puguin ser necessaris.

També serà preceptiu elaborar estudis de viabilitat econòmica i social de totes les infraestructures de transport i serveis que garanteixin la rendibilitat de la inversió. Proyecto de ley de movilidad sostenible

Proyecto de Ley de Movilidad Sostenible

França

Gouvernement français

La gestió de la innovació als serveis públics

Els serveis públics han de fer front principalment a tres reptes: la millora de la qualitat, la motivació i la valorització dels empleats públics i la gestió eficient dels recursos públics. La gestió de la innovació és l'element clau per aconseguir-ho.

La gestió de la innovació pública consisteix en la implementació d'una nova idea que millora substancialment la prestació dels serveis públics, en una lògica d'eficàcia i d'èxit per als agents públics i de creació de valor per als usuaris.

En primer lloc, cal definir un nou ecosistema favorable a la innovació a l'administració pública, una nova cultura de treball més oberta que integri els experts interns i externs per tal de buscar noves respostes a les necessitats d'una ciutadania cada vegada més exigent i amb demandes més diverses.

Els instruments principals per impulsar els canvis són la formació de tots els empleats públics, especialment del directius per tal d'impulsar els processos de canvi; valorar els col·laboradors innovadors mitjançant la retribució variable, la promoció professional, la millora de les condicions de treball; i promoure i acompanyar els projectes innovadors.

Per últim, cal crear laboratoris de la innovació i la transformació pública que permetin l'intercanvi de coneixement i d'experiències entre els universitaris, els investigadors, les associacions d'usuaris, les administracions d'altres països i el sector privat.

L'Art du management de l'innovation dans le service public

Gouvernement français

Propostes de millora de la formació professional

Bateria d'idees per tal de millorar i la formació professional com a eina per a lluitar contra l'atur. Els objectius són millorar la inserció dels joves sense qualificació, facilitar la inserció dels aturats i impulsar la formació a les empreses.

Per tal de donar resposta als més de 160.000 joves que abandonen anualment el sistema educatiu sense qualificació es proposa garantir-los una oferta de formació que els qualifiqui per treballar. En aquest sentit es planteja crear una Ciutat dels oficis a cada regió que integri els centres d'informació i orientació i els serveis públics d'orientació.

En el cas de les persones aturades, es vol garantir que almenys el 50% puguin accedir a una oferta de formació en els primers sis mesos. Per això caldrà que cada regió desenvolupi una oferta formativa especialitzada que respongui a les necessitats dels sectors professionals de cada territori.

Així mateix es proposa la creació d'un contracte de formació per l'ocupació que permeti la formació dels treballadors a les empreses, per la qual cosa aquestes empreses rebrien beneficis fiscals.

Finalment, cal promoure la cultura formativa en l'entorn de treball com a estratègia bàsica de competitivitat. A tal efecte, es proposa crear un compte individual de formació per als treballadors i simplificar els tràmits per desenvolupar plans de formació amb el suport del govern.

Formation professionnelle : Cle pour l'emploi et la competitivite

Centre d'études et de recherches sur les qualifications

Informe sobre l'ocupació juvenil

Els resultats de la darrera enquesta 2007-2010 mostren que els joves titulats gaudeixen d'una situació professional similar a la d'anys anteriors; per contra, ha empitjorat la situació dels no titulats, joves immigrants i residents en barris desfavorits.

Es tracta d'una enquesta longitudinal a 25.000 joves que van finalitzar la seva formació durant el curs 2006-2007 i dels quals s'ha fet el seguiment de la seva inserció professional fins a l'any 2010.

Les xifres posen de manifest que la crisi econòmica ha afectat la inserció laboral dels joves de forma diferenciada, els joves titulats gaudeixen d'una situació similar a les edicions anteriors, no obstant això, els no titulats pateixen taxes d'atur (41%) força superiors a les de l'any 2001 (30%).

El 57% troba una feina de forma ràpida en finalitzar el sistema educatiu, i, al cap de tres anys el 61% gaudeix d'una feina estable. Els estudiants de formació professional o amb contracte d'aprenentatge són els que accedeixen més fàcilment al mercat de treball. Per altra banda, la majoria de joves titulats ocupen llocs de treball que no es corresponen amb la seva formació.

Els col·lectius amb més problemes d'inserció laboral són els que resideixen en barris desfavorits i els immigrants, especialment els d'origen magrebí, amb taxes d'atur que doblen la de la resta de joves. Malgrat això, un cop incorporats al món del treball gaudeixen de condicions de treball similars a la resta.

Quand l'école est finie... Premiers pas dans la vie active d'une génération, enquête 2010

Regne Unit

Home Office

Informe sobre l'estratègia d'igualtat

S'avalua la política d'igualtat iniciada l'any 2010 per tal de construir una societat més justa. Els resultats es presenten per a cadascun dels grans objectius de l'estratègia: igualtat d'oportunitats, empoderament dels ciutadans, transparència, suport al tercer sector i transversalitat.

A partir d'aquests objectius es van establir unes àrees prioritàries: l'educació i la mobilitat social, un mercat de treball més just i flexible, obrir els serveis públics, i canviar la cultura i les actituds.

En l'àmbit educatiu, s'està prestant una atenció especial a l'educació infantil i especial, es preveu incrementar un 40% les places d'escoles bressol en el 2014 i crear una xarxa de centres especialitzats en l'educació especial.

S'està treballant per tal d'incrementar la presència laboral femenina, especialment en llocs directius, i s'han impulsat programes específics per fomentar l'esperit emprenedor femení i per facilitar l'accés al crèdit de minories ètniques.

S'ha obert la participació del tercer sector en la prestació de serveis públics i els ciutadans disposen de més llibertat per elegir el tipus de suport que volen rebre, com els pressupostos individuals personalitzats a les necessitats de cadascú.

És fonamental promoure canvis culturals en les empreses, els treballadors públics, els responsables polítics i la ciutadania en general per tal d'eliminar les desigualtats i discriminacions. En aquest sentit, s'han desenvolupat plans específics per al poble gitano i contra la violència masclista.

The equality strategy - building a fairer Britain: progress report

Home Office

Llibre blanc de l'incivisme

Es presenten un conjunt de propostes per tal de lluitar contra l'incivisme, amb mesures més eficaces i coordinades entre el conjunt d'actors implicats. L'objectiu és centrar-se en les víctimes i en les causes que generen els comportament incívics.

En primer lloc, és important que les agències centrin els seus esforços en les necessitats de les víctimes i per això, cal que el govern central els hi presti suport per tal d'identificar les víctimes d'alt risc; també es proposa atorgar més autonomia i poders als treballadors que treballin directament amb els responsables i les víctimes.

Per altra banda, cal ampliar el coneixement disponible sobre les experiències de les víctimes, per això cal millorar el qüestionari de l'enquesta nacional de criminalitat i seguretat ciutadana, i recollir més bé les percepcions de les víctimes.

En segon lloc, cal donar suport a les persones i les comunitats establint què és i que no és acceptable localment i facilitar a les víctimes la demostració dels danys causats i la seva participació en els processos judicials.

En tercer lloc, cal garantir que els professionals tinguin les capacitats i mitjans suficients per lluitar contra l'incivisme. Per exemple, introduint instruments i mesures més ràpides i eficaces, especialment en l'àmbit de la justícia i de la policia. També es preveuen mecanismes més ràpids per desnonar les famílies que provoquin problemes greus de convivència al veïnat.

Finalment, cal concentrar-se en solucions a llarg termini que s'orientin a les causes principals de l'incivisme com pot ser l'alcoholisme, el consum de drogues, les malalties mentals, els entorns familiars conflictius i la tinència irresponsable de gossos.

Putting victims first – More effective responses to anti-social behaviour

National Audit Office

Avaluació de la política de transparència

L'informe presenta alguns resultats de la implementació de l'agenda de la transparència del govern i proposa un conjunt de mesures per prioritzar les estratègies de futur.

El document pretén avaluar l'assoliment dels objectius que es va plantejar el govern en la seva política de transparència: enfortir el rendiment públic de comptes; facilitar la millora dels serveis públics a partir de l'anàlisi comparada d'informació; i estimular el creixement econòmic ajudant a tercers a desenvolupar productes i serveis gràcies a les fonts d'informació pública.

Els millors resultats s'han obtingut en l'educació, que ha permès augmentar les possibilitats d'elecció de les famílies, i en la policia, amb informació més detallada sobre els índexs de criminalitat. En canvi, en l'àmbit de la salut és on menys s'ha avançat en la publicació d'informació comparada sobre els costos i resultats dels seus serveis.

Una de principals recomanacions del document és l'elaboració d'un marc general d'avaluació que permeti fer el seguiment i l'anàlisi de l'impacte de totes les mesures que es van desenvolupant en l'àmbit de la transparència. Especialment, cal posar en marxa plans que identifiquin el benefici econòmic i de millora dels serveis públics.

Cal també analitzar els costos addicionals de la implementació de les diferents iniciatives per tal de prioritzar aquelles activitats que aportin un major valor afegit. S'estima que la difusió de dades públiques contribueix a la generació anual de 16.000 milions de lliures a l'economia britànica.

Implementing transparency

Països Baixos

Netherlands Institute for Social Research

Estudi comparat del sector públic a 28 països

El document avalua l'eficàcia i l'eficiència del funcionament dels serveis públics a 28 països de l'OCDE en 9 sectors: l'educació, la salut, la seguretat social, l'habitatge, el medi ambient, la promoció econòmica, les infraestructures, la cultura i la participació i l'administració pública.

L'objectiu és comparar els resultats obtinguts pels diferents països en cada àmbit durant el període 1995-2009, i el seu cost en termes de despesa pública. Els països s'han agrupat en set grans grups: anglosaxons, nòrdics, Països Baixos, l'Est asiàtic, l'Europa de l'oest continental, Europa central i països mediterranis.

Els països mediterranis es troben per sota de la mitjana en rendiment del seu sector públic tot i que la despesa és comparativament similar als països de l'Europa continental. Espanya obté millors resultats en temes de sanitat, administració pública, cultura, infraestructures i desenvolupament econòmic.

En general, l'estudi confirma que els països nòrdics, el Japó i Suïssa són els que millors resultats obtenen. Li segueixen els països de l'Europa continental i els mediterranis. En general, no s'observa una correlació entre despesa pública i resultats. L'eficiència i el model de sector públic són més determinants que el volum de despesa pública.

En termes generals, hi ha una correlació entre els resultats de la prestació dels serveis públics i la confiança de la ciutadania en els mateixos, tot i que amb algunes excepcions en sectors i països concrets. També es constata que els ciutadans declaren estar més satisfets amb les seves vides en els països amb el millor rendiment.

Countries compared on public performance. A study of public sector performance in 28 countries

Finlàndia

Prime minister's office

Educació i recerca 2011-2016

L'objectiu del Pla és situar Finlàndia entre els primers països de l'OCDE quant a resultats d'aprenentatge de joves i d'adults, en la baixa proporció d'abandonament escolar i en l'alta relació de graduats superiors en el col·lectiu de joves i d'adults.

La igualtat d'oportunitats en l'educació és la base del benestar finlandès. Calen mesures per reduir el pes de l'origen social i familiar en l'educació, així com reduir les diferències de gènere en els resultats de l'aprenentatge, en la participació en l'educació i en la realització d'estudis.

La política educativa finlandesa se sustenta en el principi de l'aprenentatge al llarg de la vida. Es tracta de facilitar que les transicions d'un nivell a un altre i de l'àmbit educatiu al món laboral siguin el més flexibles possible.

Per això és clau que tothom assoleixi una base sòlida d'educació ja a la petita infància i en l'educació bàsica, i que els alumnes amb necessitats especials i en risc d'exclusió tinguin accés a un ampli ventall d'accions de suport.

El Programa de l'actual Govern preveu, per al 2012, la reforma de l'estructura municipal i del seu finançament, fet que repercutirà en la millora dels serveis educatius. Això tindrà conseqüències en l'educació de la petita infància, on la majoria de municipis tenen assignats serveis d'atenció diürna. També en tindrà en l'educació preprimària, que les

autoritats municipals tenen obligació legal de proveir i on, ara per ara, participa el 98% del grup d'edat, però s'està estudiant fer-la obligatòria per a finals del 2012.

El Programa també tindrà conseqüències en l'educació bàsica, que presten els municipis, els consorcis municipals i el sector privat, on s'està explorant els beneficis de reduir la grandària dels grups, ara per ara, una opció subvencionada. Els municipis també organitzen el 98% de les activitats matinals i de tarda.

Education and Research 2011–2016. A development plan

Organismes internacionals

URBACT

La relació ajuntaments-ciutadans

La transformació urbana exigeix una adequació del model de prestació de serveis que, perquè tingui la viabilitat garantida, ha d'inspirar-se en un augment de la coresponsabilització de tots els actors implicats.

La transformació de la realitat urbana europea, amb unes ciutats en continu creixement demogràfic i econòmic, uns pressupostos municipals en declivi, una població en procés d'envelliment i una composició social cada vegada més diversa, exigeix el desenvolupament d'un nou model de provisió de serveis. Un model que, en aquestes circumstàncies, s'ha de basar en la redistribució de la responsabilitat entre tots els actors implicats en el contracte social: usuaris, empreses, ciutadans, comunitats, societat civil, residents, treballadors, etc.

L'èxit de projectes com els que s'exposen demostren l'efectivitat d'aquest enfocament partenariat, tant en termes socials i democràtics com també econòmics:

- «Coresponsabilització per a la inclusió social» del Departament de Serveis Socials de Mülhausen (França): consisteix en la participació activa de beneficiaris de la renda mínima d'inserció en un programa per incrementar la seva autonomia.
- «Centre de temps» de la ciutat de Covilhã (Portugal): consisteix en una oferta de serveis comunitaris molt diversos proveïts de manera voluntària pels mateixos usuaris.
- «Districtes familiars» de Pergine (Itàlia): consisteix a promoure l'oferta de serveis orientats a les famílies: restaurants, polítiques de conciliació de la vida personal i laboral, transport públic adaptat, etc.
- «Subtopia» de Botkyrka (Suècia): consisteix en un projecte per impulsar les indústries creatives mitjançant la cessió de naus en desús a organitzacions, empreses o grups relacionats amb activitats artístiques o audiovisuals. Actualment, hi ha 45 empreses i organitzacions, i 3.400 treballadors.

The emerging relationship between councils and citizens. Trends Towards Co-responsibility

European Commission

Les infraestructures «verdes»

L'aprofitament de la rendibilitat multidimensional de les infraestructures verdes —ecològica, econòmica, social i laboral— requereix un equip de desenvolupament intersectorial i un mètode d'avaluació integral i exhaustiu.

Les infraestructures verdes contribueixen a protegir els ecosistemes i a millorar la qualitat de vida i la salut dels ciutadans, a més de constituir una oportunitat valuosa de dinamització econòmica i del mercat laboral. L'aprofitament d'aquesta multifuncionalitat fa aconsellable:

- En la fase de disseny i implementació, la creació d'un equip de treball plural que integri representants de diversos departaments, de la societat civil, del sector empresarial i, fins i tot, de municipis propers, i la definició d'objectius concrets i mesurables.

- En la fase d'avaluació o valoració, la combinació de mesures qualitatives i quantitatives de caràcter multidisciplinari i la interpel·lació de tots els interlocutors. Mètodes integrals, com ara el de valor econòmic total, permeten indexar i ponderar la totalitat de costos i de beneficis: directes i indirectes, tangibles i intangibles, a escala local i a escala regional, a curt, a mitjà i a llarg termini, etc.

The Multifunctionality of Green Infrastructure

European Environment Agency

Adaptació urbana al canvi climàtic

La vulnerabilitat de les ciutats al canvi climàtic, agreujada per l'evolució sociodemogràfica, exigeix la mobilització dels governs locals amb l'adopció d'una estratègia integrada, cooperativa i multidimensional que inclogui mesures preventives i pal·liatives.

El canvi climàtic és ja una realitat perceptible que, més enllà de consideracions mediambientals, suposa una amenaça seriosa per a l'economia, la seguretat i la qualitat de vida europees, a la qual les ciutats són especialment vulnerables. Així doncs, l'adaptació de les ciutats al canvi climàtic constitueix un eix estratègic d'intervenció per garantir el manteniment de la qualitat de vida, actual i futura, dels ciutadans urbans europeus.

L'acció en aquesta matèria s'ha d'articular sobre la base d'un full de ruta integral i cooperatiu:

1. Sensibilització de ciutadania, empreses i organismes públics del municipi.
2. Avaluació de riscos i vulnerabilitats del municipi.
3. Formulació de mesures preventives i palliatives a partir d'una estratègia transversal, multidimensional, cooperativa i innovadora: combinant inversions en infraestructures «grises» i en infraestructures «verdes» (boscos, aiguamolls, zones verdes, manteniment de les zones agrícoles, etc.), millorant l'eficiència energètica i l'aïllament dels edificis, promovent canvis de comportament entre els ciutadans i les empreses, millorant els sistemes de gestió d'emergències, garantint l'accés a la informació als grups més vulnerables i millorant la capacitat de ciutadans, empreses i administracions públiques en aquesta matèria.
4. Avaluació de resultats.

A més de l'encert en les mesures adoptades, hi ha altres factors que poden condicionar l'èxit de l'estratègia: implicació de tots els interlocutors locals, desenvolupament d'un sistema de governança multinivell, inclusió de mesures amb beneficis col·laterals a altres àmbits o adopció d'un enfocament possibilista que tingui en compte l'existència de solucions poc costoses, però molt efectives.

Urban adaptation to climate change in Europe

Organisation for Economic Co-operation and Development

Oportunitat demogràfica

Adaptar-se i aprofitar les oportunitats de la transformació demogràfica de les ciutats exigeix una estratègia transversal de regeneració i la implicació de tots els sectors socials.

Les ciutats del món desenvolupat estan experimentant una transformació demogràfica (caiguda de les taxes de fertilitat, envelliment, immigració, etc.) que està provocant l'emergència de nous reptes, però també de noves oportunitats econòmiques: oci per a gent gran, serveis mèdics, emprenedoria de treballadors experimentats, etc.

Aprofitar aquestes oportunitats, adaptar els serveis locals al nou context i garantir la qualitat de vida urbana exigeix una estratègia transversal i multisectorial (governos, agents socials, organitzacions comunitàries, empreses, etc.) que tingui com a principals eixos d'acció: l'impuls de la innovació social, la dinamització de la vida cultural i cívica, l'emergència de nous sectors econòmics aprofitant les noves oportunitats de negoci, l'oferta de serveis que facilitin la conciliació de la vida personal i laboral, l'apoderament de les comunitats, el redimensionament dels serveis públics, l'atracció de talent jove, la sensibilització de les empreses sobre els avantatges de retenir els treballadors experimentats i la implementació de mesures per millorar la qualitat dels habitatges i dels espais públics.

Demographic Change and Local Development. Shrinkage, Regeneration and Social Dynamics

Organisation for Economic Co-operation and Development

Per un creixement local sostenible

L'àmbit local té un paper clau en la transició envers una economia sostenible, com a principal responsable de l'emissió de gasos i de consum energètic, però també com a motor de transformació de l'estructura productiva i del mercat laboral.

La transició envers una economia sostenible constitueix un repte, però també una oportunitat valuosa de progrés econòmic i laboral per als municipis. Però per aprofitar-la cal que els governs locals assumeixin el lideratge del procés de transformació i es preparin per garantir la suficient oferta de mà d'obra adequadament qualificada:

- Assegurant que les empreses, en col·laboració amb els agents socials i els serveis públics d'ocupació, adoptin les mesures necessàries per adaptar-se a les noves exigències.

- Adequant l'oferta formativa a les noves necessitats, i facilitant-hi l'accés a les petites i mitjanes empreses.

- Integrant l'impuls del sector industrial «verd» en les estratègies municipals de desenvolupament per poder aprofitar tots els rols de transformació de l'administració local i modificar, així, els marcs reguladors, impulsar partenariats intersectorials i intermunicipals, donar suport a l'emprenedoria ecològica, sensibilitzar la població i introduir incentius per modificar comportaments dels ciutadans, facilitar la creació de clústers, invertir en infraestructures «verdes» i aprofitar la capacitat de compra de les administracions en l'impuls d'aquests nous sectors.

Enabling Local Green Growth. Addressing climate change effects on employment and local development

Organisation for Economic Co-operation and Development

Relacions entre nivells de govern

La introducció d'estructures de governança multinivell efectives i l'adequació dels sistemes de federalisme fiscal són dues condicions imprescindibles per millorar l'eficiència del sector públic, però també per combatre amb més efectivitat els efectes de la crisi econòmica.

La creixent pressió sobre tots els governs per tal que abordin processos de consolidació fiscal i la importància d'adaptar les estratègies de creixement a la realitat territorial fan cada vegada més necessària la implantació d'una estructura de governança multinivell efectiva que permeti coordinar l'acció de tots els nivells d'administració i aprofitar el posicionament estratègic dels governs subnacionals amb mesures com ara: la territorialització de les estratègies de desenvolupament, la vehiculació de les intervencions a través de projectes integrals, la combinació d'inversions en infraestructures amb inversions en capacitat i foment de la innovació, l'adequació de les inversions a les necessitats i potencialitats locals o regionals, el reforçament de la cooperació horitzontal o la introducció de sistemes d'anàlisi cost-benefici per prioritzar les inversions.

En matèria de federalisme fiscal, l'anàlisi de la situació de Finlàndia, França, Itàlia, Corea, Portugal, Espanya, Suècia i el Regne Unit evidencia les disparitats existents en aquesta matèria. Mentre que de mitjana l'endeutament dels governs subnacionals representa un 16% del total, les dades revelen que els països en què els governs subnacionals es financien en major proporció mitjançant recursos propis (Espanya entre ells) han acumulat majors dèficits; un fet que, unit a la importància de coordinar les polítiques fiscals entre nivells de govern, posa de manifest la necessitat de reformular les relacions financeres.

L'experiència internacional en aquest sentit assenyalava com a principals factors d'èxit en processos de reforma del federalisme fiscal: un lideratge fort i determinat, l'aprofitament de l'experiència de projectes previs, la cerca d'aliances i de propostes amb beneficis col·lectius, l'establiment d'un calendari progressiu, la introducció d'un mediador o expert independent, la designació d'interlocutors únics i l'habilitació de processos de consulta o participació de tots els actors implicats.

Institutional and Financial Relations across Levels of Government

Organisation for Economic Co-operation and Development

Redefinir el concepte d'urbà

Aquesta publicació exposa la nova definició que fa l'OCDE del concepte d'àrea urbana, que té com a característica principal la substitució dels límits administratius per indicadors funcionals com a criteris de delimitació.

La concentració d'habitants, activitat econòmica i capacitat d'innovació a les ciutats és una tendència comuna arreu del món que, no obstant això, adopta formes diferents que es poden classificar en dos grans grups: sistemes urbans monocèntrics, formats per una metròpoli central i diverses ciutats secundàries, o sistemes urbans policèntrics, on hi ha diversos nuclis dominants.

El fet que, en qualsevol dels dos models, les estructures urbanes formin xarxes interconnectades ha portat l'OCDE a plantejar un nou sistema de monitorització de la realitat urbana basat en criteris funcionals en lloc d'administratius.

Sobre la base d'aquesta nova metodologia, la identificació de les unitats d'anàlisi parteix de la identificació de nuclis de sistemes urbans (ciutats amb densitat superior als 1.500 hab./km²) per, posteriorment, localitzar les ciutats que hi estan interconnectades formant una àrea funcional.

L'aplicació d'aquesta nova metodologia en demostra la consistència analítica i l'aplicabilitat en la planificació i el disseny de polítiques públiques, ja que possibilita detectar les dinàmiques urbanes subjacents, avaluar les interconnexions entre ciutats com a factor de competitivitat, adequar les polítiques regionals de desenvolupament a la realitat urbana funcional, fer aflorar la importància i les potencialitats de les ciutats mitjanes i poder fer comparatives internacionals sense el biaix de les diferències en les divisions administratives.

Redefining "Urban": A New Way to Measure Metropolitan Areas

Organisation for Economic Co-operation and Development

Capacitació per a la competitivitat

La gestió del capital humà ha esdevingut un factor estratègic per a la competitivitat econòmica local. Els governs municipals han de partir d'un diagnòstic rigorós per formular una estratègia efectiva d'impuls de la demanda o de l'oferta de mà d'obra qualificada.

La capacitació i l'aprofitament del capital humà per part del sector empresarial constitueixen, actualment, factors determinants de la competitivitat econòmica local. El full de ruta per impulsar-los té, com a punt de partida, la diagnosi de la situació per poder detectar un bon equilibri entre demanda i oferta de capacitació, la insuficiència de capital humà o bé el superàvit de treballadors capacitats.

Tenint en compte la radiografia obtinguda, cal adoptar un pla d'acció local per potenciar la demanda o bé l'oferta de mà d'obra qualificada amb mesures com ara:

- Per afavorir la demanda: l'impuls de partenariats locals per al desenvolupament del mercat de treball, el suport a la innovació empresarial, la creació de clústers de sectors intensius en coneixement, l'impuls de la qualificació i la productivitat en els sectors tradicionals, el foment de la col·laboració entre empreses i sector educatiu, o la formació de xarxes de petites empreses de sectors estratègics.

- Per incrementar l'oferta: la flexibilització dels sistemes de formació continuada, l'adaptació de l'oferta formativa a les necessitats del mercat de treball local o regional, la millora de l'assessorament als joves sobre els nous filons d'ocupació o l'aprofitament del poder de mercat i de creació d'ocupació de les administracions públiques.

Skills for Competitiveness: A Synthesis Report

United Nations Public Administration Network

Descentralització i democràcia

En un context de desconfiança creixent dels ciutadans envers les institucions polítiques, el procés de descentralització fiscal i competencial pot esdevenir una alenada d'aire fresc en la regeneració de la democràcia, sempre que es donin les condicions adequades.

L'estudi del procés de descentralització s'ha centrat fonamentalment en els aspectes fiscals i competencials, mentre que ha deixat en segon pla les virtuts en termes de regeneració democràtica. Omplint aquest buit, les conclusions d'aquest estudi destaquen la contribució important que poden fer els governs locals que potencien l'aprofundiment i la revitalització de la vida democràtica des de múltiples vessants: participació política, vertebració de la societat civil, capacitat democràtica de ciutadans i comunitats, planter de futurs polítics nacionals, adequació dels serveis a les necessitats ciutadanes, increment de les oportunitats per a la iniciativa empresarial local, ampliació de les possibilitats d'elecció de serveis, etc.

El document exposa unes recomanacions per maximitzar l'aprofitament d'aquestes sinergies entre el procés de descentralització i el de construcció democràtica: ser conscients de la complexitat del procés de reforma dels sistemes de governança locals, promoure l'apoderament dels ciutadans, garantir l'autonomia fiscal municipal, reforçar la capacitat de gestió de les noves competències i els sistemes d'informació, potenciar la rendició de comptes i la transparència, introduir la participació en els processos de planificació i d'elaboració dels pressupostos, promoure aliances entre governs locals i governs centrals i entre governs locals i societat civil.

Decentralization, local government and democratic institution building

Associacions del món local

Associació Catalana de Municipis i Comarques

La gestió municipal de la immigració

La integració dels immigrants ha estat una de les prioritats que s'ha marcat el món local per garantir la cohesió social. Malgrat que les polítiques locals d'immigració hagin mostrat la seva eficàcia, sovint s'han vist frenades per les administracions que tenen les competències de regulació en aquesta matèria

Aquest estudi té com a objectiu identificar els trets més rellevants de l'agenda local catalana en matèria d'immigració, amb el doble propòsit d'assenyalar la centralitat de les polítiques locals en l'àmbit de la immigració i reclamar que se segueixi apostant per la perspectiva local.

Els municipis desenvolupen un paper crucial en matèria d'immigració, no només pel que fa a les polítiques de primera recepció i acollida de la població nouvinguda, sinó també en matèria de participació política i gestió de la diversitat.

L'estudi mostra que hi ha una tensió entre les competències en matèria d'estrangeria, en mans de l'Estat, i les pràctiques administratives relacionades, en part en mans dels ajuntaments. La gestió del padró i l'elaboració dels informes d'inserció social i d'habitatge posen els ajuntaments al centre dels processos d'estrangeria lligats a l'arribada, la regularització i el reagrupament familiar.

Es podria afirmar que els discursos, les polítiques i les pràctiques locals no sempre han estat més inclusius que els estatals o autonòmics. L'explicació recau en el fet que és precisament a escala local on les qüestions al voltant de la immigració s'han vist més polititzades, fet que ha derivat en l'aparició de partits xenòfobs en alguns consistoris.

La gestió municipal de la immigració a Catalunya

Pla Estratègic Metropolità de Barcelona

Inversió estrangera a Barcelona

L'àrea de Barcelona té una llarga tradició d'atracció d'inversió estrangera, que ha constituït un dels motors de creixement de l'economia catalana. Amb tot, durant els darrers anys aquesta capacitat d'atracció s'ha vist afectada pel creixent protagonisme internacional dels països emergents.

L'objectiu principal d'aquest estudi és copsar l'estat actual de la inversió forana a Catalunya, en especial a l'àrea de Barcelona. L'estudi també investiga quin és l'impacte de la crisi sobre els fluxos d'inversió estrangera i sobre les empreses estrangeres implantades a l'àrea de Barcelona i Catalunya.

Després de l'esfondrament experimentat l'any 2009, la inversió estrangera rebuda a Catalunya va repuntar fortament el 2010 fins a arribar als 4.520 milions d'euros, l'índex més alt dels darrers quatre anys, i va representar el 19% de la inversió rebuda a Espanya.

Destaca el fet que des del 2006 el nombre d'empreses estrangeres instal·lades a l'àrea de Barcelona ha crescut un 13% i ha arribat a les 3.381 l'any 2010. Quant a països de procedència, els Països Baixos, França i Alemanya, per aquest ordre, han estat els principals països emissors d'inversió a Catalunya.

Per sectors, els serveis van concentrar el 53% de la inversió estrangera rebuda a Catalunya l'any 2010. Aquest fet contrasta amb el 41% de la indústria i la fabricació, que des de l'any 2007 han anat perdent pes relatiu com a sectors receptors d'inversions.

[La inversió estrangera a l'àrea de Barcelona](#)

[Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona](#)

La innovació empresarial local

En els darrers anys, un bon nombre d'ajuntaments de la demarcació de Barcelona han introduït la innovació al teixit empresarial. L'experiència mostra que la col·laboració entre l'administració, la universitat i l'empresa és la clau de l'èxit d'aquestes iniciatives.

Aquesta guia proporciona als ens locals tot un seguit d'idees per tal que impulsin la innovació empresarial. Així mateix, presenta diversos casos de bones pràctiques portats a terme a diverses ciutats europees.

L'Ajuntament de Cornellà de Llobregat ha posat en marxa el Citilab, un centre que permet crear i validar tecnologies, productes, serveis i models de negoci. La singularitat del projecte és que integra el concepte d'*innovació social*, entesa com un procés que permet desenvolupar noves idees per fer front a reptes socials i mediambientals.

Nodus Barberà, una empresa municipal de Barberà del Vallès, ha creat la fira Barberà Innova, concebuda com un punt de trobada per promoure la innovació i l'aplicació de noves tecnologies a través d'exposicions, videoconferències, tallers i activitats diverses.

L'Ajuntament de Terrassa ha creat el Pla de la innovació local, que parteix d'un diagnòstic del sistema local d'innovació de la ciutat, a partir del qual es defineixen actuacions prioritàries mitjançant processos participatius i col·laboratius amb agents públics i privats. El Pla destaca perquè és un dels primers plans locals d'innovació de Catalunya i pel treball coordinat i consensuat que s'ha aconseguit entre els diferents agents socioeconòmics de la ciutat.

[Iniciatives locals d'impuls a la innovació empresarial](#)

[Assemblée des Communautés de France](#)

Enfortint la democràcia territorial

En el context de crisi de les finances públiques, cada cop més els municipis hauran de buscar el suport d'unes agrupacions de municipis coherents i estructurades per fer front als desafiaments de la gestió local.

Amb aquest informe, les agrupacions de municipis traslladen al Senat les seves recomanacions per enfortir el sistema territorial francès.

Les agrupacions consideren prioritària la finalització de la Carta Intermunicipal. Només així es compliran les previsions per a l'any 2020 de tenir una França amb una governança territorial més democràtica, una mutualització de recursos eficaç, una fiscalitat més justa i un repartiment de competències adequat a la capacitat de cada nivell de govern.

Així mateix, es reclama un nou pacte de confiança amb l'Estat per reformar les finances públiques, preservar els pressupostos locals i ajudar les administracions territorials a tenir una major autonomia financera. Per millorar els ingressos locals, es demana a l'Estat que elimini les desgravacions sobre l'impost d'ocupació d'habitatge (taxe d'habitation) i que totes les empreses paguin el mateix IVA, independentment del seu volum de facturació.

Finalment, reclamen que no s'efectuï una nova reducció de les transferències estatals a les administracions territorials i que certes competències, ara compartides entre els municipis i les agrupacions, siguin exercides exclusivament per l'Administració intermunicipal, com ara la planificació urbanística.

[Contribution de l'Assemblée des Communautés de France dans le cadre des Etats généraux de la démocratie territoriale](#)

[Assemblée des Départements de France](#)

L'assistència social als departaments

Les polítiques d'assistència social han estat sempre una de les prioritats dels consells generals, fet que ha determinat en gran manera l'estat dels comptes departamentals. En aquest estudi, s'analitza l'evolució de l'acció social dels departaments francesos en els darrers vint-i-cinc anys i l'impacte en les seves finances.

L'any 2010, els departaments francesos han gastat més de 29.000 milions d'euros en els serveis d'assistència social, fet que representa el 57% del total de despeses de funcionament. L'acció social departamental es concentra en la renda mínima d'inserció i l'ajuda a les persones de la tercera edat, les famílies, els infants i les persones dependents.

Amb tot, les diferències entre els departaments en relació amb la despesa en assistència social són força grans. Si la despesa mitjana és de 472 euros per habitant, trobem departaments amb una despesa de 324 euros i d'altres on la despesa arriba als 900 euros per habitant.

Entre 1985 i 2010 la despesa departamental en aquesta matèria s'ha gairebé quintuplicat: ha passat dels 6.300 milions d'euros als 29.000 milions actuals. Ha augmentat també el pes en els pressupostos departamentals: del 50% del 1986 al 57% actual.

Les despeses departamentals en els serveis d'assistència social han augmentat significativament després de les primeres lleis descentralitzadores i la posada en marxa de noves prestacions, com ara el subsidi personalitzat d'autonomia (allocation personnalisée d'autonomie), i davant de cada conjuntura econòmica desfavorable, ja que l'Estat tendeix a disminuir les transferències.

[25 ans d'action sociale des départements. Synthèse et analyse](#)

[Local Government Association](#)

Apoderant les comunitats locals

Els ciutadans mostren la seva preocupació per la pèrdua progressiva d'actius a escala local, com ara els centres cívics o les oficines de correus. És per això que la Llei del govern local de 2011 apodera les comunitats locals a fi que puguin controlar i decidir els usos del sòl i dels edificis del seu entorn.

Aquesta guia va dirigida als regidors locals britànics, els quals estan destinats a desenvolupar un paper central en l'establiment de vies de diàleg entre la ciutadania, les associacions, les empreses i les autoritats públiques per tal que els serveis locals tornin a ajustar-se a les necessitats reals de la ciutadania.

La Llei del govern local inclou el programa «Transferència d'actius a la comunitat» (*Community Asset Transfer*), una iniciativa amb què es pretén transferir els béns immobles de titularitat pública a les comunitats locals. L'únic requisit és que l'ús d'aquests béns es destini a la sostenibilitat social, mediambiental o econòmica.

És essencial que tant els líders polítics com els comunitaris treballin conjuntament per identificar els edificis públics que han quedat obsolets o infrautilitzats. Després d'una avaluació exhaustiva de les principals demandes i necessitats ciutadanes, tots els actors implicats atorgaran un nou ús a l'edifici en qüestió.

Tenint en compte la conjuntura econòmica actual, la gestió dels edificis transformats ha de ser eficient i innovadora. És per això que es recomana un ús intensiu de les noves tecnologies, la creació d'edificis multifuncionals -destinats a més d'un ús- o l'aposta pel personal voluntari

[Empowering communities: making the most of local assets – A councillors' guide](#)

[Local Government Association](#)

Governos locals i creixement econòmic

Els governos locals estan obligats a situar-se a l'avantguarda de la creació d'ocupació i prosperitat als seus territoris. Amb tot, sovint la manca de recursos dificulta l'aprofitament de tot el seu potencial, fet que fa necessària la seva participació en programes d'estímul al creixement.

En aquesta guia, l'Associació de Governos Locals Britànics presenta els objectius del Programa per al capital i el creixement (*Growth and Capital Programme*) per al període 2012-2013. Amb aquesta iniciativa, es pretén que els governos locals estimulin el creixement econòmic i contribueixin a la reducció del dèficit públic.

Els municipis que vulguin acollir-se al programa s'han de comprometre a desenvolupar un pla estratègic que compti amb els objectius següents: reducció de la despesa pública, creació de llocs de treball, construcció i rehabilitació d'habitatges, atorgament de nous usos a espais públics infrautilitzats i reducció de les emissions de CO2.

Cada municipi seleccionat rebrà fins a 25.000 lliures per al desenvolupament del seu pla estratègic i serà assessorat per tal que pugui acollir-se als programes de finançament de projectes de les autoritats nacionals i europees. També se'ls oferirà una llista de possibles inversors del sector privat.

Per a una correcta implantació del pla estratègic, el Programa preveu la creació de partenariats públicoprivats, per la qual cosa s'impulsaran les negociacions entre els municipis i les empreses i organitzacions del tercer sector.

[A prospectus. Using local authority capital and assets to promote economic growth](#)

[Metropolis](#)

Governança metropolitana internacional

Els patrons de creixement urbà defineixen els límits de les àrees metropolitanes i són l'origen de problemes com ara la congestió o la pol·lució. Aquestes qüestions han d'abordar-se emprant un enfocament regional que emfatitzi la sostenibilitat, la competitivitat i la gestió compartida de serveis.

Aquest estudi proporciona una tipologia de la governança metropolitana a escala internacional i presenta diversos estudis de cas i recomanacions per a la gestió metropolitana i la integració regional.

Una bona governança metropolitana depèn en gran manera de la implicació dels nivells superiors de govern, els quals poden transferir a l'àrea la gestió de determinats impostos o competències. Països com ara Alemanya, els Estats Units o Suïssa concedeixen incentius financers importants per afavorir la cooperació transmunicipal i l'impuls de projectes metropolitans.

Com a estudis de cas, destaca el de l'àrea de Nova York, una de les més extenses i poblades del planeta. L'àrea compta amb tres grans organismes: l'Autoritat Portuària, que regula les infraestructures dins el port; l'Autoritat Metropolitana del Transport, que regula un dels sistemes de trànsit regional més grans del món, i l'Associació del Pla Regional, que va desenvolupar l'any 1922 el primer pla regional a gran escala del món.

Per la seva banda, el govern de l'Estat de New South Wales gestiona i finança l'àrea metropolitana de Sidney. Aquest Estat controla la planificació metropolitana i les agències especials (transport, aigua, centres culturals, etc.), fet que afebleix el poder dels municipis.

[Gobernanza metropolitana internacional](#)

Think tanks i fundacions

Fundació Jaume Bofill

Nous comportaments residencials

La composició de les llars a Catalunya ha experimentat una profunda transformació en els darrers trenta anys com a resultat dels canvis importants en la dinàmica demogràfica i en els estils de vida: fecunditat, formació i dissolució de les parelles, envelliment de la població i immigració.

L'exploració de les dades del Panel de Desigualtats a Catalunya posa de manifest que els tres factors determinants de la transformació de la tipologia de les llars a Catalunya en els darrers trenta anys han estat: l'envelliment de la població, els nous comportaments demogràfics en matèria de fecunditat, la formació i la dissolució de la parella, i l'arribada d'un gran contingent de població estrangera. Una combinació de factors que explica la composició «contradictòria» de les llars que juxtaposa estructures envellides amb nous comportaments residencials.

Així, la fecunditat baixa i tardana, l'envelliment demogràfic i la flexibilització en les formes de convivència incideixen en la reducció del nombre mitjà de persones a la llar, un fet només contrarestat parcialment per l'emancipació més tardana. D'altra banda, l'arribada massiva de població estrangera, sobretot extracomunitària, genera una recuperació de formes de convivència que estaven en retrocés, com ara les llars extenses o múltiples i les llars sense nucli familiar.

La tipologia i composició de llars descrita no es distribueix, però, de manera homogènia per tot el territori català: els centres de les grans ciutats s'especialitzen en llars poc familiars, amb una elevada representació de llars unipersonals. Els municipis rurals també tenen una sobrerrepresentació de llars amb pocs membres, en aquest cas com a reflex d'una població envellida, mentre que els municipis mitjans s'especialitzen en llars familiars. Les raons cal cercar-les en la mobilitat residencial originada pel boom immobiliari dels darrers anys, que ha encarat els centres urbans i ha desbordat la construcció a la perifèria.

Nous comportaments residencials a les llars catalanes

Institut d'Economia de Barcelona

Estructura urbana i transports

La demostració de la influència de l'evolució de les xarxes de transport de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en els patrons de distribució de la població reafirma la importància de la coordinació entre les polítiques de transports, de planificació territorial i de construcció d'equipaments.

Es fa una anàlisi de l'efecte de les millores en la xarxa de transports de l'Àrea Metropolitana de Barcelona entre l'any 1991 i el 2006 sobre els patrons de distribució de la població. Les conclusions confirmen les tesis de Baum-Snow ja que posen de manifest que les millores en les línies de ferrocarril i en la xarxa de carreteres han provocat una desconcentració de la població cap a barris i ciutats perifèrics, especialment els més propers a les noves estacions i vies de comunicació ja que són les zones amb majors possibilitats de desenvolupament urbanístic.

Aquest patró de comportament té implicacions importants en termes d'emissió de gasos, de demanda de serveis públics i de planificació territorial, un fet que mostra la importància de la coordinació entre les polítiques de transports, les de planificació territorial i les de planificació de construcció d'equipaments per dirigir el procés i maximitzar l'eficiència de les inversions.

Urban spatial structure, suburbanization and transportation in Barcelona

Fundación Alternativas

Informe sobre la democràcia a Espanya

Amb un 5,8 la qualitat de la democràcia espanyola ha empitjorat la nota respecte de l'edició anterior. La vulnerabilitat a ingerències internacionals, els casos de corrupció i el distanciament entre la classe política i la ciutadania en són les principals causes.

La lleugera pèrdua de qualitat de la democràcia espanyola registrada en aquesta edició de l'informe, amb una baixada de 0,1 punts respecte del 2011, té com a principals contrapunts virtuts com ara la qualitat del procés electoral, la llibertat de vot, les llibertats d'expressió i associació, i l'estabilitat dels governs.

Pel que fa a una de les deficiències aflorades, els casos de corrupció, l'informe destaca que la majoria d'episodis dels darrers anys es concentren en els governs locals i regionals. En aquest sentit, i contradient parcialment el tòpic, es demostra que els ciutadans espanyols no són immunes als casos de corrupció, tot i que reconeixen que la magnitud del càstig depèn de factors com ara la identificació ideològica, el context polític i ideològic, o el tipus de corrupció.

Així, les dades evidencien que, de mitjana, la corrupció va tenir un cost de cinc punts en pèrdua de vots en les eleccions municipals de 2011; un percentatge que a molts llocs no ha estat suficient per evitar la reelecció d'alcaldes corruptes. De 106 municipis afectats per escàndols, només 40 alcaldes (el 37,8%) van ser reelegits, enfront d'un 56,7% d'alcaldes reelegits en llocs on no hi ha hagut corrupció.

ORTIZ, Javier [coo.] (2012). *Informe sobre la Democràcia en España 2012*. Madrid: Fundación Alternativas

Transparencia Internacional. Espanya

Índex de transparència de les diputacions

Biscaia, Tarragona, Valladolid i Barcelona són les diputacions que encapçalen la classificació en aquesta primera edició de l'informe. En conjunt, l'àmbit en què obtenen pitjors resultats és el de transparència economicofinancera i el més ben valorat és el de la relació amb la ciutadania.

S'avalua el grau de transparència de 45 diputacions provincials (inclou dos cabildos canaris, dos consells balears i tres diputacions forals) a partir de 80 indicadors de 5 àmbits temàtics: 1) informació sobre la diputació, 2) relació amb els ciutadans, 3) transparència economicofinancera, 4) transparència en les contractacions de serveis i 5) transparència en matèria de serveis i suport als municipis.

La puntuació mitjana, que se situa per sota «l'aprovat» amb un 48,6 sobre 100, encobreix una disparitat elevada de resultats: mentre que hi ha diputacions que se situen al voltant del 90 sobre 100 (Biscaia, Tarragona, Valladolid i Barcelona), n'hi ha 7 que estan per sota del 30 sobre 100 (les darreres són Huelva, Saragossa, Terol i Toledo).

Pel que fa als resultats per àmbits temàtics, l'assignatura pendent de bona part de les diputacions és la transparència economicofinancera, mentre que obtenen les millors puntuacions en matèria de contractació de serveis i en la de relació amb la ciutadania.

Indice de Transparencia de las Diputaciones

Fundació CIDOB

Corrupció a petita escala?

Qualificar la corrupció que es produeix en el procés de prestació de serveis públics de «a petita escala» en minimitza els efectes devastadors i encobreix l'elevat cost social i econòmic que suposa.

El concepte de «corrupció a petita escala» porta implícita una connotació relativitzadora que amaga la gravetat dels seus efectes: en termes agregats, representa un volum important de recursos, però, sobretot, en termes d'accés als serveis públics, provoca la segregació de la població en funció de la capacitat econòmica i des del punt de vista cívic socava la confiança dels ciutadans en les administracions públiques.

Per tal, doncs, de combatre la corrupció des de la base cal, d'una banda, eliminar aquest qualificatiu del vocabulari social i polític, i tractar de manera equivalent totes les formes de corrupció. I de l'altra, sensibilitzar la societat i la classe política sobre l'abast d'aquest tipus de corrupció i mesurar-ne el cost real a escala local, per exemple a partir d'enquestes fetes als col·lectius més vulnerables.

Cracking the Myth of Petty Bribery

Institut de Ciències Polítiques i Socials

Ecodissenyant la ciutat: METEA

L'ecoinnovació és l'instrument proposat pels impulsors del model de ciutat METEA per tal de fer realitat l'objectiu de la sostenibilitat urbana.

Tot i que representen només el 2,7% de la superfície mundial, les ciutats són responsables del 75% del consum mundial d'energia i del 80% de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle. És per això que són una pedra angular en l'aplicació d'estratègies de sostenibilitat ambiental.

El projecte METEA constitueix una aposta per un model de ciutat sostenible que es fonamenta en l'autosuficiència mitjançant el tancament circular dels fluxos de recursos (aigua, energia, materials...) a diferents escales (ciutat, barri, edifici), en la potenciació de sistemes de transport no contaminants i en la construcció d'espais públics multifuncionals i de qualitat.

L'ecoinnovació és l'instrument que ho fa possible, com ho demostren els prototips presentats, entre els quals destaquen un ecobanc de formigó fet a partir d'àrids reciclats i desmuntable en mòduls que s'adapta a diversos entorns i usos urbans; jardineres que redueixen més del 90% el pes respecte de les convencionals amb l'ús de cautxú o de plàstics reciclats; una ecopaperera modular de material plàstic reciclat; un fanal que durant el dia acumula energia solar i durant la nit la transforma en il·luminació, o hivernacles per instal·lar a les cobertes dels edificis per plantar-hi horts urbans.

Ecodissenyant la ciutat: METEA

Center for Digital Government

Les tecnologies Wi-Fi i la seguretat

L'aprofitament de les possibilitats de les tecnologies mòbils permet reduir costos, incrementar l'efectivitat i millorar la precisió dels serveis de seguretat pública amb aplicacions com ara la videovigilància, la divulgació d'avísos per panells o la monitorització de matrícules a temps real.

Les tecnologies mòbils, en combinació amb la velocitat de les xarxes de nova generació i les noves aplicacions centralitzades de resposta automàtica, poden esdevenir un recurs irremplaçable si s'apliquen en l'àmbit de la seguretat pública: videovigilància del trànsit, control a distància de zones amb elevades taxes de delinqüència o incivisme, alarmes i seguiment en cas de desastres naturals, detecció d'armes de foc mitjançant sensors i mapes digitals, utilització de càmeres per monitoritzar matrícules de cotxes, etc.

Per tal de garantir l'acceptació social i assegurar la rendibilitat de les inversions, el full de ruta per a la introducció d'aquesta tecnologia ha de ser gradual i basat en solucions d'eficàcia provada: 1) dissenyant un pla estratègic, 2) iniciant-ne la introducció sobre la base d'instal·lacions ja existents, 3) elegint el soci tecnològic adient i una plataforma compatible, i 4) desplegant una bona estratègia comunicativa per evitar generar desconfiança o sensació d'intrusió entre els ciutadans.

Wireless Technologies Provide a 'Force Multiplier' to Increase Public Safety

Institute for Government

Avaluar els nous models de serveis

Per tal d'aprofitar les oportunitats que ofereixen els nous models de provisió de serveis públics, fonamentats en la llibertat d'elecció i en la competència, cal un canvi de cultura a les administracions públiques, la participació de tots els actors implicats i la supervisió constant dels mercats.

Implementar la llibertat d'elecció de serveis públics i assegurar la competència entre proveïdors exigeix un canvi de rol dels governs britànics, de la gestió directa a la regulació i supervisió dels mercats. Un canvi de rol que ha d'anar acompanyat d'un canvi de cultura organitzativa, però també d'un intens procés de capaciació, en matèria d'avaluació dels mercats, per part dels professionals implicats.

L'eficàcia, doncs, d'aquest nou paper passa per la col·laboració entre departaments, la creació de grups de treball interdisciplinaris (electes, gestors, economistes, juristes i tècnics en tecnologies de la informació), la interpel·lació

als usuaris, la dedicació de recursos a la funció de supervisió dels mercats mitjançant metodologies científiques (auditories sistemàtiques, assessors externs, simulacions o proves pilot), l'elecció de la fórmula d'externalització òptima i l'oferta de programes formatius.

Testing new commissioning models. A guide to help policy makers learn about publically funded markets

Centre for Local Economic Strategies

Governança local: i ara què?

La construcció d'un nou model de governança local ha de partir d'un enfocament gradual en què la transformació i l'ampliació de les funcions municipals ha de precedir la modificació del sistema d'elecció de l'alcalde.

El model d'elecció directa dels alcaldes ha demostrat el seu valor afegit en aquells municipis del Regne Unit on s'ha aplicat: major capacitat de decisió, major representativitat dels municipis, major capacitat de creació de partenariats intersectorials, major visibilitat democràtica i més capacitat d'aconseguir descentralització de competències.

Malgrat això, en els darrers referèndums convocats per instituir aquest model d'alcaldia, el resultat ha estat negatiu a causa del desconeixement de l'electorat sobre l'abast de la decisió, la manca de lideratge polític i l'aprofitament insuficient del marc competencial.

El fracàs d'aquests darrers referèndums demostra, doncs, que abans d'abordar els aspectes de forma cal impulsar un nou model de governança municipal que transformi la funció de l'administració local i que reformuli la relació entre municipis i Govern central:

- Aprofundint en el procés de descentralització fiscal i competencial.
- Aprofitant les estructures dels partenariats estratègics locals com a interlocutores amb el Govern central per reivindicar més competències i reduir la burocràcia.
- Impulsant la capacitat de creació de riquesa i de transformació econòmica de les ciutats mitjançant l'adaptació de l'estratègia de desenvolupament a la realitat local, i l'apoderament de les comunitats i el sector del voluntariat.
- Explotant totes les possibilitats que ofereix el marc competencial.
- Fent acció de lobby per incrementar la sensibilitat territorial del Govern central.

Local governance: where next?

Localis

Regenerar-se de manera autònoma

La diversa realitat municipal exigeix un nou model de programes de regeneració que traslladi el seu lideratge, disseny i desenvolupament a escala local i que compti amb les comunitats i el sector privat.

El context fiscal i l'heterogeneïtat local actuals fan inviable i improductiva l'aplicació centralitzada de programes de regeneració urbanística, econòmica i social com s'havia fet en èpoques anteriors. Així doncs, la transformació ha de ser liderada, finançada i desenvolupada a escala local a través d'estratègies innovadores i adaptades a la realitat de cada municipi: partenariats publicoprivats, pressupostos comunitaris, visió estratègica per a la reinvençió del municipi i atracció de finançament privat.

Els estudis de cas exposats, sobre programes de regeneració a cinc ciutats britàniques, revelen com a factors multiplicadors d'aquestes estratègies de transformació la cooperació intermunicipal i intersectorial, la promoció de la col·laboració entre el sector privat i les comunitats, la construcció d'espais multifuncionals (amb usos públics i privats) i la restauració d'espais històrics que simbolitzin la identitat del barri o de la ciutat.

Grow your own way. Taking a localist approach to regeneration

Recomanem

Crisi i reforma dels governs locals

La crisi que estem patint des de finals de l'any 2007 està tenint conseqüències molt importants sobre els governs locals dels països europeus, però no ha estat fins aquestes últimes setmanes quan s'han produït les primeres propostes governamentals en ferm de reforma local a Espanya.

En aquest «Recomanem» sintetitzem els eixos clau de l'Informe sobre Avantprojecte de Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local examinat pel Consell de Ministres el 13 de juliol i, de manera complementària, esbossem les línies mestres de la reforma local presentada pel Govern italià que, en el context d'un sistema de govern local relativament semblant al nostre, opta per camins reformistes diferents.

Finalment, també presentem diversos documents de la Fundación Democracia y Gobierno Local i de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials, que aporten reflexions interessants sobre les perspectives de present i de futur dels governs locals a Catalunya i Espanya.

La reforma local a Espanya

A Espanya, el debat sobre la Llei de bases de règim local i el sistema de finançament local no és nou, però ha resorgit amb força aquestes últimes setmanes davant la possibilitat que el Govern de l'Estat presentés la seva proposta de reforma local. Aquesta possibilitat finalment s'ha produït, i el Govern ha difós els eixos principals de l'Informe sobre l'Avantprojecte de Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local. Aquest informe planteja:

1. Clarificar les competències municipals i eliminar les anomenades competències impròpies. Per aconseguir-ho, es distingiran els serveis obligatoris —aquells que seran objecte d'un finançament suficient— dels facultatius, que només es podran prestar si els primers es troben garantits financerament i els ajuntaments compleixen el que estableix la Llei orgànica d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. Des d'aquesta perspectiva, es preveu, per exemple, que «les competències en matèria d'educació i sanitat de les entitats locals passin a les comunitats autònomes».
2. Potenciar el paper de les diputacions provincials, consells insulars o cabildos i comarques, per a la prestació de serveis en municipis de menys de 20.000 habitants.
3. Suprimir les mancomunitats que no superin uns criteris d'avaluació que encara no s'han fet públics i, directament, les entitats locals menors.
4. Redimensionar el conjunt del «sector públic local» (organismes, societats, consorcis) establint un període fins al 31 de desembre de 2014 perquè corregeixin, si escau, el seu dèficit, i determinar, en cas contrari, la seva eliminació l'1 d'agost de 2015.
5. I, finalment, limitar el personal eventual (que no podrà superar el nombre de regidors) i enfortir els funcionaris amb habilitació de caràcter nacional —i, en particular dels interventors— que recuperen la seva dependència funcional de «l'Estat».

Des de la perspectiva del Govern central, la reforma busca «una gestió més eficient», evitar que els governs locals «gastin més del que ingressen», estimular un reescalat de serveis dels municipis més petits a les diputacions provincials mantenint la fragmentació actual del mapa municipal i garantir la legalitat i el control financer i pressupostari dels governs locals des de l'Estat, apoderant els habilitats nacionals.

Adicionalment, l'executiu espanyol també té la pretensió de reduir el nombre de regidors un 31,1% a través d'una reforma de la Llei orgànica del règim electoral general i establir una regulació centralitzada dels drets econòmics dels electes locals a través de la Llei de pressupostos.

No hi ha dubte, doncs, que ens trobem davant una proposta reformista complexa en la seva implementació, que genera nombroses incerteses sobre com s'anirà implantant, sobre les conseqüències que tindrà per a l'autonomia local i sobre el seu encaix a l'Estat de les Autonomies (sense anar més lluny, amb els estatuts d'autonomia de «nova generació» com ara el català).

http://www.lamoncloa.gob.es/ConsejodeMinistros/Referencias/_2012/refc20120713.htm

La proposta de l'executiu italià

L'aproximació reformista esbossada pel Govern italià en el Decret llei de mesures urgents per a la reducció de la despesa pública del 2012 al 2014, que incorpora algunes mesures que afecten especialment els governs locals, es mou en una direcció diferent.

La reforma italiana inclou, també, una nova distribució d'atribucions entre municipis i províncies, però a partir d'un criteri diferent: les províncies tindran un pes més rellevant en totes aquelles competències locals de naturalesa territorial —medi ambient, gestió de residus, transport i viabilitat—, mentre que aquelles de caràcter personal es transferiran als municipis.

Tanmateix, perquè les províncies es puguin adaptar a aquestes noves funcions en entorns rurals i urbans, s'optarà per solucions diferenciades:

1. En línies generals, es preveu reduir el nombre de províncies de 110 a 50, seguint criteris de dimensió territorial i poblacional que es concretaran durant el mes de juliol. La proposta es trametrà al consell de l'autonomia local de cada regió per tal que, en el termini de 40 dies, la discuteixin i facin arribar les seves propostes. A partir d'aquí, es preveu que el pla es materialitzi a finals d'aquest any.
2. Però a les zones urbanes, en canvi, es crearan 10 noves ciutats metropolitanes a partir del gener de 2014 (Roma, Torí, Milà, Venècia, Gènova, Bolonya, Florència, Bari, Nàpols i Regió de Calàbria) que agruparan les competències de municipis i províncies.

No cal dir que, a més, a Itàlia, tant els governs municipals com els provincials també patiran reduccions significatives en les transferències de l'Estat: els municipis rebran 500 milions d'euros menys enguany i 2.000 milions el 2013. En el cas de les províncies, la disminució aquest any serà de 500 milions i de 1.000 milions l'any següent.

Finalment, el Govern italià introduirà mesures de racionalització de la despesa que afectaran el conjunt de les administracions públiques com és la reducció d'un 20% dels càrrecs directius i d'un 10% del conjunt de les plantilles

d'empleats públics. També es limitaran les despeses corrents i la contractació de serveis amb la incorporació de centrals de compra conjuntes centralitzades per a tot el sector públic i una gestió més eficient del patrimoni públic.

<http://www.governo.it/backoffice/allegati/68634-7826.pdf>

Algunes reflexions addicionals

Durant les darreres setmanes, diferents think tanks i institucions han publicat informes de reflexió sobre aspectes concrets del funcionament del sistema de govern local català i espanyol, que se sumen a altres documents previs que hem anat ressenyant en el BINOCLE.

El *Documento técnico*, de la Fundación Democracia y Gobierno Local, aporta diferents documents sobre la reforma de la planta local, entesa com la suma dels governs o de les administracions locals que actuen en un territori de manera que, si se'n planteja la revisió, implica molt més que un redisseny geogràfic de les seves demarcacions: inclou les competències i les responsabilitats d'aquests nivells de govern i, com és lògic, els esquemes de finançament, en el marc de l'Estat de les Autonomies.

Els articles inclosos en aquest informe comparteixen la necessitat d'abordar una reforma jurídica que clarifiqui el marc competencial dels governs locals abordant les duplicitats que hi ha entre les diverses administracions i resolent el problema de les competències impròpies, com a pas previ per abordar la reforma del sistema de finançament.

Aquest és justament l'objecte de l'estudi —també publicat per la Fundación— de Galán sobre les *duplicitats i les competències impròpies* dels governs locals. A més d'acotar conceptualment aquest terme, més difús i complex del que sembla, per abordar la problemàtica que suscita, l'autor aposta per una solució diferent de l'esbossada per l'executiu espanyol: centrar-se a trobar, primer, la cobertura jurídica que podria emparar la prestació d'aquesta competència, tot partint del principi d'irrenunciabilitat de la prestació per part de les administracions públiques. I, posteriorment, i si hi ha aquesta cobertura jurídica, centrar-se en com s'aconsegueix el finançament necessari. Aquesta estratègia permetria trobar la solució adient segons quin sigui el cas, és a dir, si cal una clarificació normativa competencial o si cal sufragar adequadament les despeses d'una competència plenament municipal.

Els diferents documents presentats en el «Recomanem» també apunten que és fonamental que la reordenació competencial, a més de tenir en compte criteris jurídics, tingui en compte l'impacte de la reforma local en la democràcia local i les polítiques de proximitat, o en la situació financera dels governs locals.

Des d'aquesta perspectiva, caldria desenvolupar nous estudis que valorin l'impacte financer de les diverses opcions reformistes o el seu impacte democràtic, tal com explica Rafael Jiménez Asensio a la presentació del *Documento técnico*, de la Fundación Democracia y Gobierno Local esmentat anteriorment.

L'aportació sobre govern local de l'*Anuari polític de Catalunya, 2011*, de l'Institut de Ciències Polítiques i Socials, es fa ressò d'aquesta necessitat en un aspecte concret de la reforma que durant els últims mesos ha rebut l'atenció dels mitjans de comunicació, encara que finalment l'executiu central l'hagi desestimat: *la reforma territorial del mapa local a través de la fusió de municipis*.

Tal com apunten els seus autors (Magre i Pano), una qüestió és que la precària situació fiscal i financera de nombrosos municipis hagi situat a l'agenda pública les propostes de fusió municipal com una via per aconseguir economies d'escala i racionalitat en la despesa, i una altra de ben diferent és que aquests arguments econòmics tinguin un suport empíric o que, si en tenen, compensin la pèrdua de proximitat, qualitat democràtica, autonomia i identitat que podria implicar la fusió. Per arribar a conclusions sòlides sobre aquestes qüestions, caldria una reflexió més àmplia sobre el paper dels municipis per la ciutadania, que no s'està produint.

Un enfocament complementari ens portaria a interrogar-nos sobre com es pot abordar la fragmentació municipal per prestar millors serveis públics i enfortir la capacitat institucional dels governs locals. Diferents països han donat solucions diferents a aquest interrogant. Tal com explica Heinelt al *Documento técnico*, a Europa aquesta fragmentació tradicionalment s'ha abordat a través de dues grans estratègies. A grans trets, la primera, que ha estat la dominant en els països del nord d'Europa, és la fusió. La segona —més pròpia dels països del sud d'Europa, excepte Grècia— ha estat la intermunicipalitat, és a dir, l'articulació de la cooperació voluntària entre municipis per a la prestació de serveis. El problema és que la intermunicipalitat també ha generat una gamma àmplia de figures de gestió que, al seu torn, han motivat la creació de nous encavalcaments, uns costos globals creixents en personal, retards en els processos de presa de decisions o dèficits democràtics que han acabat situant al centre del debat —per exemple, a França— una reforma dels governs locals supramunicipals que també trobem a Espanya. Sobre aquesta última qüestió, justament resulta d'interès l'informe de Bernadí i Galán sobre *Les propostes dels partits sobre les diputacions*, editat per la Fundación Democracia y Gobierno Local que, per acabar aquest «Recomanem», també us suggerim.

Elementos para un debate sobre la Reforma Institucional de la Planta Local en el Estado Autonómico

La reordenación de las competencias locales: duplicidad de Administraciones y competencias impropias

Anuari polític de Catalunya, 2011

El debate actual sobre las diputaciones provinciales. Un análisis de las últimas propuestas electorales